

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Doctor Mellifluus S. Bernardus Magnæ Matris Cultor
Eximius, Et Ex Ordine Sancti Benedicti Sacellanus
Quartus. Sive Ea quæ Doctor mellifluus de laudibus
Virginis Matris scripsit in gratiam magnæ ...**

Bernardus <Claraevallensis>

Nevhsii, MDCLXXV.

Sermo II. In Assumptione beatae Mariae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37156

SERMO II.

In Assumptione beatæ MARIÆ.

Filia Hierusalem nuntiate dilecto, quia amore languo.

VERBA ista quæ à nobis hac nocte cantata sunt, qualiter ad Assumptionem beatæ Mariæ possint videri pertinere, volumus si placet cum vestra charitate tractare. Id autem eo genere sermonis faciendum videtur, quo non modò sæcularium, sed etiam Ecclesiasticarum auctores litterarum nonnunquam usi sunt: maximè in tractandis canticis, undè hæc sunt sumpta. Hoc namque genus sermonis, salvâ veritate quadam ampliori utitur libertate, cum videlicet sumpto themate causæ, ut beatus Hieronymus ait, non tam loquitur quæ revera facta vel dicta sint, quàm ejusmodi fuisse negotium ostendit; ut ea quæ dicuntur, & si facta vel dicta non fuerint, fieri tamen vel dici potuisse, aut etiam in affectu facientis, vel dicentis fuisse non absurdè credi possint. Maria igitur migratura à corpore decumbebat, ut est humana infirmitas. Porro filia Hierusalem quæ sursum est, id est Angelicæ virtutes, scientes nimirum quia obsequiis Matris captanda est gratia Filij, visitabant satis officiosè Dominam suam. Matrem Domini sui. Et fortassè aliquid hujusmodi primò post salutationis officia locuti sunt ei Angeli: sicut speciem humano vultui, ita sermonem humano nimirum conformantes affectui vel usui.

Quid est obsecro mi Domina, quòd sic ægra videris & languida? Quid est quòd præter solitum tristis & pigra, ab heri & nudius tertius sicut solebas non sancta revisis loca, quorum contemplatione amorem tuum pascebas? Jam per aliquot dies non vidimus te, aut rupem Calvariæ ascendentem, ut ibi locum crucis impleres lachrymis; aut ad sepulchrum Filij adorantem
gloriam

gloriam resurrectionis; aut in monte Oliveti deosculantem extrema vestigia ascendentis. Ob hoc ipsum siquidem creditur in valle Iosaphat commorata (ubi & sepulchrum ejus monstratur, ut ait beatus Hieronymus) in Ecclesia miro lapideo fabricata tabulatu: ne scilicet à sanctis locis longiùs recederet, sed sæpiùs ea invisens, licet omnia memoria teneret, formam tamen gestorum velut corporaliter in ipsis effigiatam locis dulciùs amplecteretur, ut vel sic suum aliquatenus amorem solaretur.

Causam itaque percunctantibus illis, cur ab his modò vacaret, & ex toto decumberet: languero, inquit. Pape langues? languor enim quem locum in corpore tuo reperit, in quo salus mundi tam diu habitavit? De corpore illius Filij tui virtus exibat & sanabat omnes, adeò ut etiam simbria vestimenti Hæmorrhoißam sanaret Matth. 9. & tu quæ tam diu ipsum in utero, ulli infirmitati, aut languori, vel accessibilis esse potuisti? Non est, inquit, quòd id miremini: si illud ipsum corpus Filij mei, quale aliquando fuerit recordemini. Et ipsum enim quàm infirmum, quantisque defectibus subditum fuerit, voluntate tamen, ego novi quæ ipsum in utero alui, uberibus lactavi, sinu fovi: nec solius infantia, sed & sequentium defectus ætatum vidi, & eis ut potui ministravi: ad extremum non sine passione mea, ludibria & supplicia passionis & crucis aspexi, per singula discens quàm verè de eo noster Esaias dixerit Esa. 53. *Verè languores nostros ipse tulit: & dolores nostros ipse portavit.* Cur ego doleam non eum meo dedisse corpori, quod suo non dedit? Non sum ita delicata aut superba: ut quod ille dignatus est pati, ego quantulacunque ex parte, pati non possim aut nolim, Et ille quidem misericordie voluntate, ego naturali necessitate. Sanè aliud est sanitas, aliud est sanctitas. Sanctitatem dedit corpori meo, concepti sui corporis sacramento: sanctitatem se daturum promisit, suscitati

fulcitati corporis exemplo. Deniq; ut minus miremini languorem meum: amore languéo: languéo plus impatientiâ amoris, quàm passione doloris. Plus vulnerata charitate: quàm gravata infirmitate.

Heu inquit illi, quàm frequentes imò continuæ causæ languoris! Bone Jesu quomodo hæc Mater tua postquam te genuit, nunquam ferè nisi in languore fuit! Primò languit timore, postea dolore, nunc amore. *Timore* à nativitatè usque ad passionem; cùm semper vitam Filij insidijs appeti videret: *dolore*; toto tempore passionis, donec redivivum reciperet: nunc *amore* & desiderio feliciùs sed mirabiliùs cruciatur, quia sedentem in cælo non tenet. Quomodo Jesu bone qui summi fructus es gaudij, tam longi factus es illi causa martyrij, ut charissimam tibi ipsius animam, tot & tam acuti sine cessatione pertranscant gladij! sed obsecramus te Domina, quid vis faciamus tibi? Vis saltè ut resideat hic iste Gabriel symmistes tuus, ut assideat & ministret tibi, qui custos quoq; tui cubiculi meruit deputari? Non opus est, inquit. Sufficit mihi Virgo, meus novus in carne Angelus, Discipulum dico quem diligebat Iesus, cujus me dilectionis hæredem reliquit, cùm illum mihi & me illi in cruce commendavit: cujus obsequio nihil mihi gratiùs, quia conversatione & affectu nihil castiùs, moribus nihil suaviùs, nihil synceriùs fide nihil sanctiùs sermone. Nos ergo, ajunt illi, in quo tibi poterimus esse officiosi? *Filia*, inquit, *Hierusalem*, *nunciate dilecto*, quia *amore languéo*. Ipse novit quomodo meo medendum sit languori.

At nosti, inquit, quia cùm sciat omnia, de multis quasi nescius interrogat. Si ergo quæserit, quid illud sit quod tuo vulnere velis adhiberi, quid respondebimus ei? Sodales, inquit estis sponsi. Gabriel iste meus paranympus; non puto vobis essecelandum amoris mysterium. Dicam igitur tantùm ne judicet temeraria, quòd majora me quærere videar. *Osculetur me osculo*
oris

oris sui. Si quid mihi conscia essem, contenta essem cum Maria Magdalene osculo pedum, ubi indulgentia sumitur delictorum. Sed quia in omni vita mea non me reprehendit cor meum, non puto me arroganter flagitare de osculo oris, gratiam gaudiorum. Cur autem arrogans videar, si illud mihi os reposco, quod de me sibi formavit ipse conditus & conditor? Cùm parvulum tenebam inter brachia, quotiens osculari speciosum formâ præ filiis hominum mihi libebat, satis licebat: nunquam faciem avertebat, nunquam Matrem repellebat. Et si fortassis impatientiâ desiderij eram nimiâ: ipse tamen more suo, morem Matri gerebat. Gaudebat eam replere gratiâ, quæ diffusa erat in labijs ejus, & dulcedine quâ totus erat plenus, totus concupiscentia & desiderium, castarum scilicet animatum. Undè sicut ipse de se confiretur Eccl. 24. *Qui edunt me adhuc esurient, & qui bibunt me adhuc sitient:* quantò gratiam oris illius gustavi suaviùs, tantò nimirum repero nunc ardentius. Crevit quidem gloriâ & majestate: sed nihil ab illa ingenitâ mutatus est mansuetudine & bonitate. Nihil ad illum illud superbiæ secularis elogium: *Honores mutant mores.* Sublimior est, sed non superbior: Gloriosior sed non dedignantior. Non fastidiet Matrem quam elegit, nec æternam electionem suam novo judicio reprobabit.

Ne timeas Maria, ait Gabriel more suo: invenisti enim gratiam apud Deum. Etiam in cæteris qui longè jacent tuis sub vestigijs, probare consuevit improbitatem hujus affectus & precis: qui nihil nimium, aut injuriosum sibi deputat, quòd in eum vera duntaxat charitas præsumat. Et conversus ad sociam multitudinem, eamus, inquit, eamus: ne ipsi Filio facere videamur injuriam, si gloriam Matri differamus. Cùm ergò reversi nunciassent hæc Domino suo, quid putamus Iesum nisi tale aliquid locutum.

Ego sum qui patrem & matrem filijs honorandos commendavi,

Dd

mendavi,

mendavi, ego ut facerem quod docui, & exemplo essem aljis, ut patrem honorarem, in terram descendi: nihilominus ut matrem honorarem, in cœlum reascendi. Ascendi & præparavi ei locum, thronum gloriæ: ut à dextris Regis regina coronata consideat in vestitu deaurato, circumdata varietate: Neque hoc dico quod in parte thronus ei collocetur: quin potiùs ipsa erit thronus meus. Veni igitur electa mea, & ponam in te thronum meum. In te mihi quandam regni sedem constitutam, de te judicia decernam, per te preces exaudiam. Nullus mihi plus ministravit in humilitate mea. *Communicasti* mihi præter alia quòd homo sum: communicabo tibi quòd Deus sum. Flagitabas osculum oris, quin imò tota de toto osculaberis. Non imprimam labia labjis, sed spiritum spiritui osculo perpetuo & indissolubili. Quia concupivi speciem tuam, etiam desiderantiùs quàm tu meam, nec satis glorificatus videbor mihi, donec tu conglorificeris.

Gloria tibi Domine Iesu, subintulit chorus Angelorum. Gloria tibi Domine Iesu, ingeminet cœtus fidelium. Glorificatio Matris tibi proficiat ad gloriam, nobis ad veniam: te præstante cui est honor & gloria, per omnia secula seculorum. Amen.

EX SERMONE III.

In Assumptione beatæ MARIÆ.

§. tertius.

In omnibus requiem quæsvi.

SI quis tamen curiosiùs inquirere velit, cujus potissimùm vox illa sit, *in omnibus requiem quæsvi*: vox est utique Sapientiæ, vox est Ecclesiæ, vox est Mariæ, vox est cujuslibet sapientis animæ. *Sapientia* in omnibus requiem quæsvit, sed in solis humilibus